

OGRANICZONE PRAWA RZECZOWE

Literatura:

red. E. Gniewek, P. Machnikowski, *Zarys prawa cywilnego*, Warszawa 2014

red. E. Gniewek, *Kodeks Cywilny. Komentarz*, Wydanie 4, Warszawa 2010

Opracowała mgr Irena Krauze – Lisowiec

OGRANICZONE PRAWA RZECZOWE

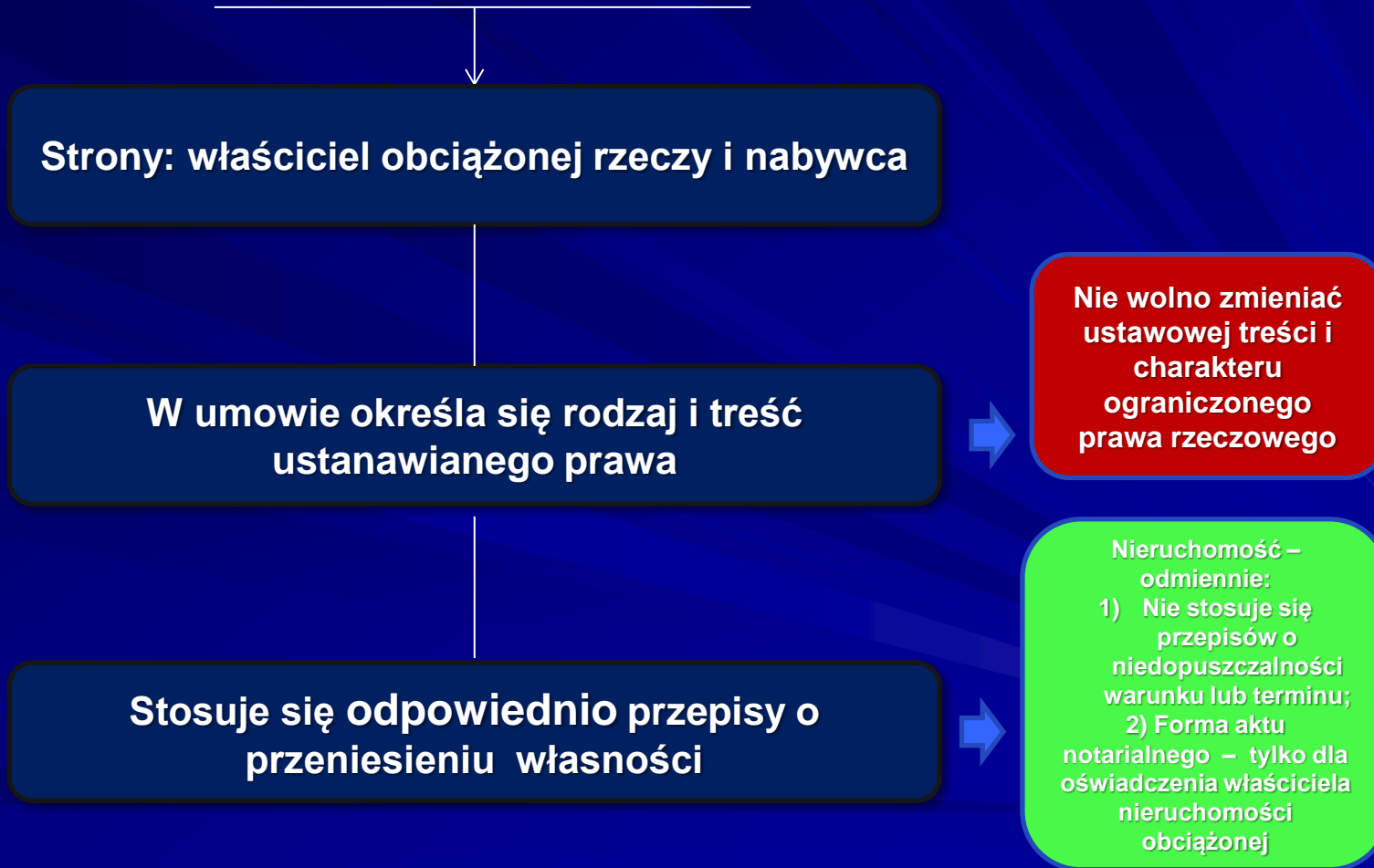

art. 244 kc

Powstanie ograniczonych praw rzeczowych

Umowne ustanowienie ograniczonych praw rzeczowych

Strony: właściciel obciążonej rzeczy i nabywca

W umowie określa się rodzaj i treść ustanawianego prawa

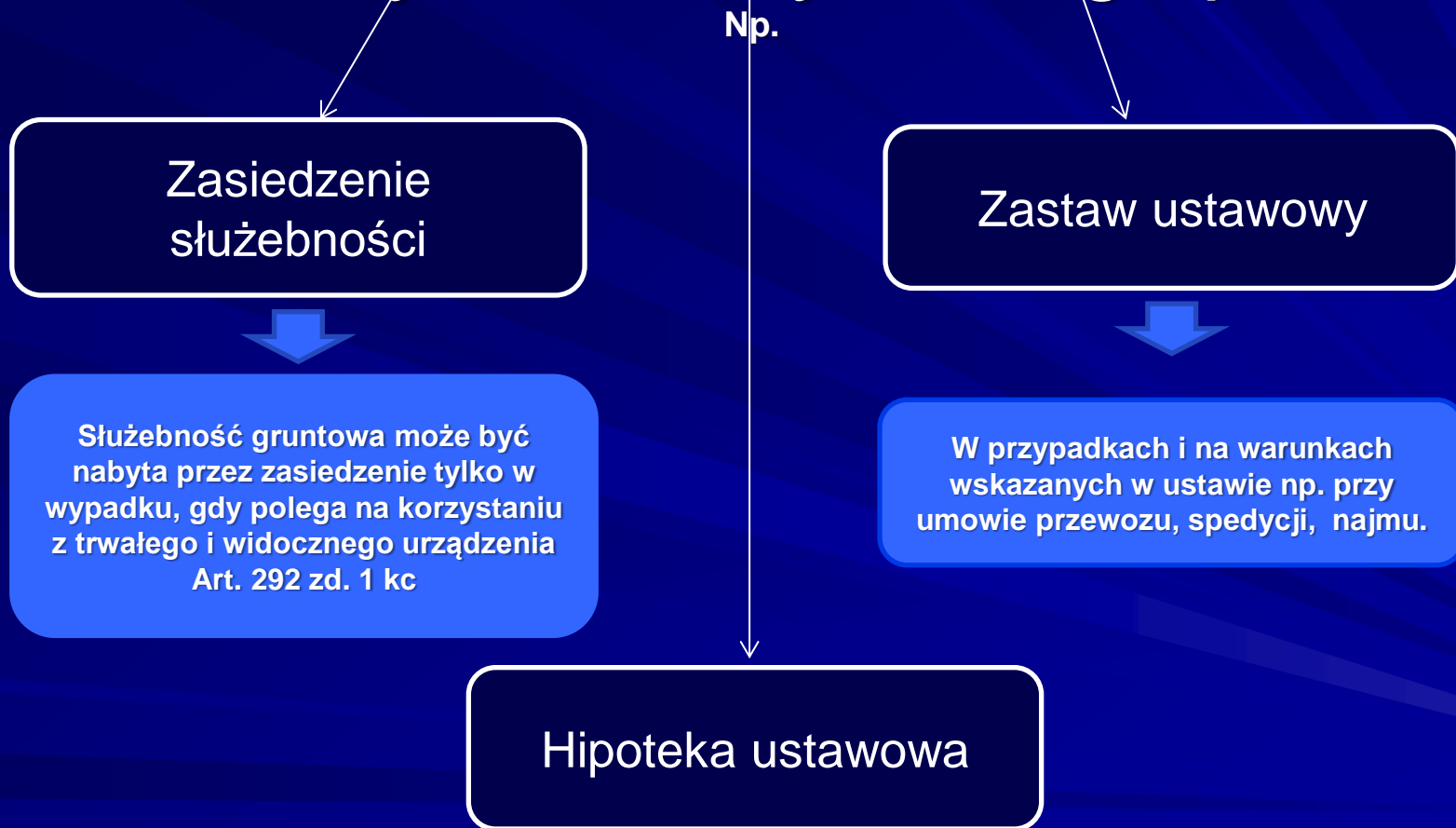
Stosuje się odpowiednio przepisy o przeniesieniu własności

Nie wolno zmieniać ustawowej treści i charakteru ograniczonego prawa rzeczowego

Nieruchomość – odmiennie:
1) Nie stosuje się przepisów o niedopuszczalności warunku lub terminu;
2) Forma aktu notarialnego – tylko dla oświadczenia właściciela nieruchomości obciążonej

art. 245 kc

Powstanie ograniczonych praw rzeczowych z mocy samego prawa

Powstanie ograniczonych praw rzeczowych na podstawie konstytutywnego orzeczenia sądowego

Np.

Służebność

drogi koniecznej, służebność przesyłu, służebność gruntowa przy przekroczeniu granic gruntu sąsiedniego przy wznoszeniu budynku

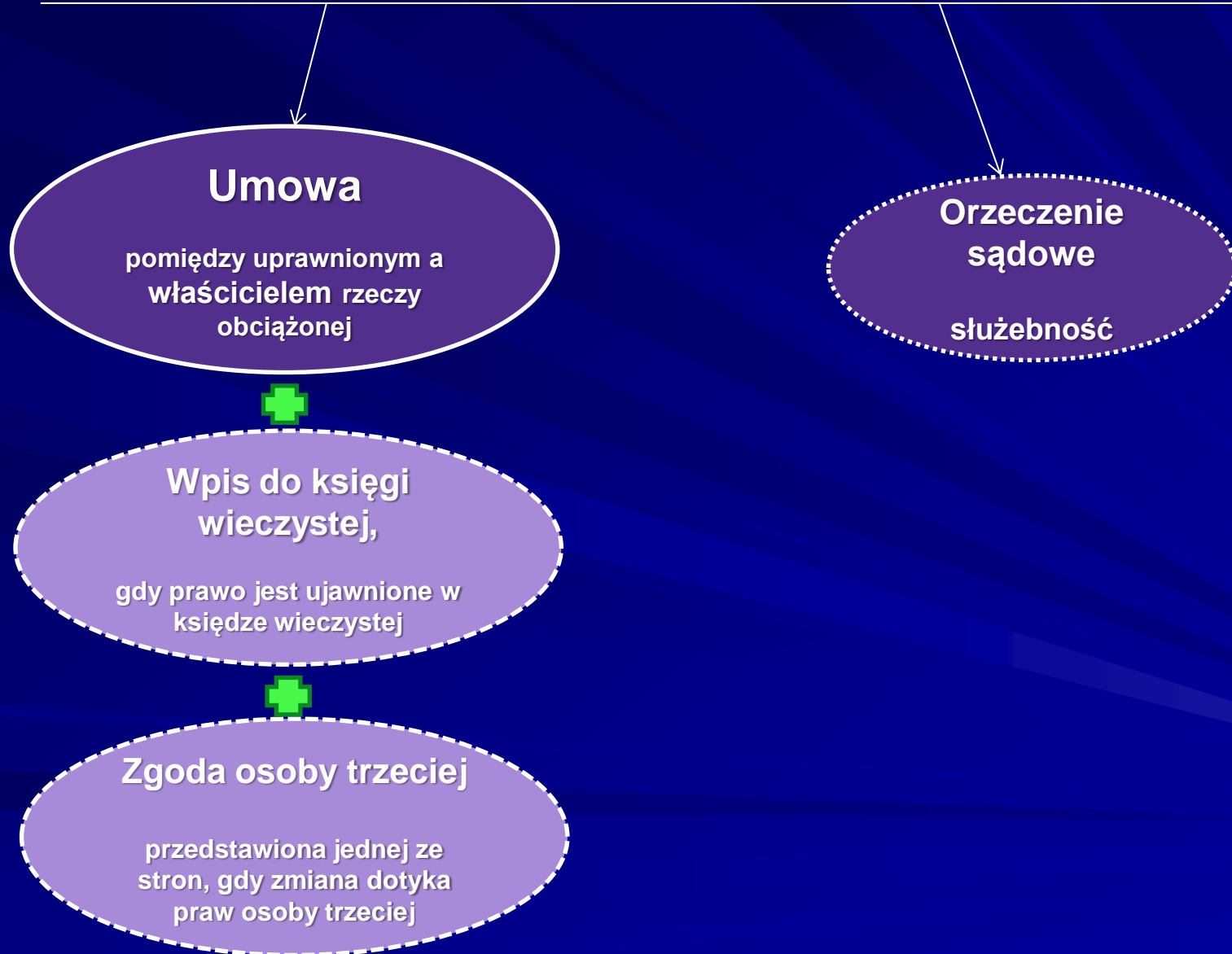
Powstanie ograniczonych praw rzeczowych na podstawie konstytucyjnej decyzji administracyjnej

Np.

Wywłaszczenie
nieruchomości polegające
na ograniczeniu prawa
własności
(ustanowienie **służebności**)

Zmiana treści ograniczonych praw rzeczowych

Przeniesienie zbywalnego ograniczonego prawa rzeczowego na nieruchomości

Umowa

pomiędzy uprawnionym a nabywcą

Wpis do księgi wieczystej,

gdy prawo jest ujawnione w księdze wieczystej

Prawo zbywalne:
Spółdzielcze
własnościowe
prawo do lokalu

Prawo
niezbywalne:
Prawo
użytkowania,
służebności

Służebność gruntowa może być zbyta tylko jako prawo związane z własnością nieruchomości władnącej,
Służebność przesyłu – wraz z przedsiębiorstwem

art. 254, art. 245¹, art. 285 §1, art. 300, art. 305³ §1 kc

Obciążenie rzeczy kilkoma ograniczonymi prawami rzeczowymi

Brak kolizji

Kolizja

Zasada
z kc

Prawo powstałe później nie może być wykonywane z
uszczerbkiem dla prawa powstałego wcześniej

Ustawa o
księgach
wieczystych
...

Pierwszeństwo praw wpisanych do księgi wieczystej
przed prawami niewpisanymi

Pierwszeństwo praw wcześniej wpisanych do księgi
wieczystej przed prawami wpisnymi później
(chwila złożenia wniosku o wpis, równoczesność)

Ustawa o
zastawie
rejestrwym ...

Prawo powstałe później nie może być wykonywane z
uszczerbkiem dla ustanowionego wcześniej zastawu
rejestrwego

Pierwszeństwo praw wpisanych do rejestru zastawu
wcześniej przed prawami wpisnymi do niego później
(dzień złożenia wniosku o wpis, równoczesność)

Art. 249 kc, art.
11, art. 12, art. 29
u.k.w.h., art. 15 i
art. 16 u.z.r.r.z.

Zmiana pierwszeństwa ograniczonych praw rzeczowych

UMOWA

pomiędzy tym, czyje prawo ma ustąpić pierwszeństwo a tym, czyje prawo ma uzyskać pierwszeństwo

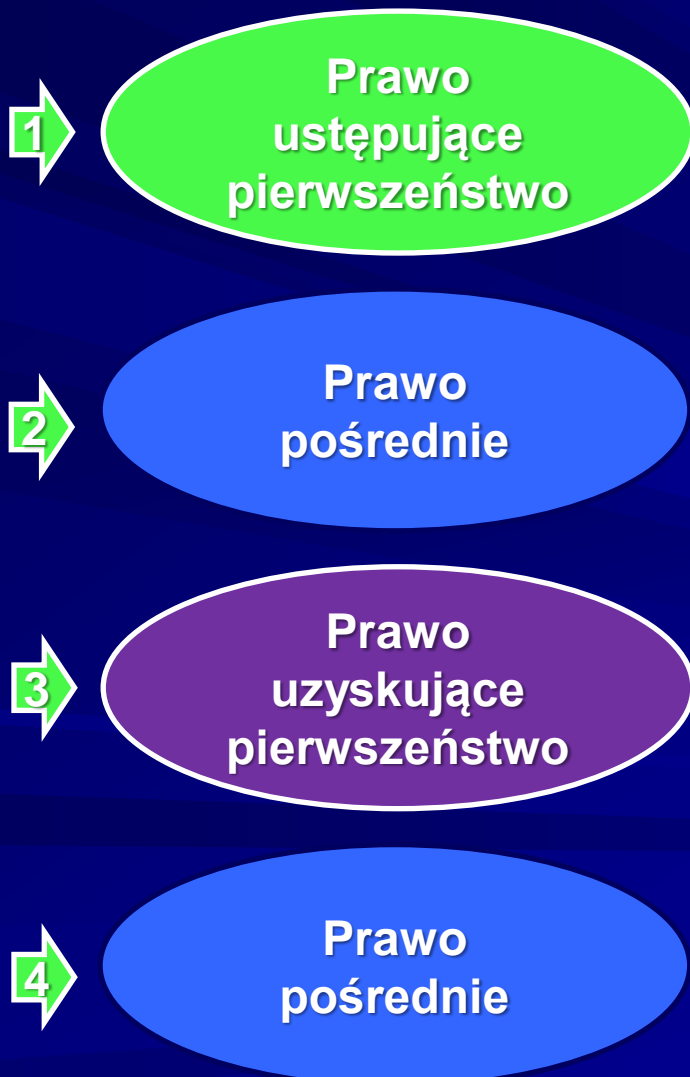

Wpis w księdze wieczystej

gdy co najmniej jedno z tych praw jest ujawnione w księdze wieczystej

Ochrona praw pośrednich przy umownej zmianie pierwszeństwa ograniczonych praw rzeczowych

Art 250 §1 zd. 2 kc

Wygaśnięcie ograniczonych praw rzeczowych

Art. 246, art. 247 kc

Inne źródła wygaśnięcia ograniczonych praw rzeczowych

np.

Upływ terminu
końcowego

Zniesienie na mocy
konstytucyjnego
orzeczenia sądu

Służebności

Niewykonywanie
prawa przez
10 lat

Użytkowanie

Służebności
gruntowe

Wywłaszczenie
w trybie decyzji
administracyjnej

Śmierć
uprawnionego

Użytkowanie

Służebności
osobiste

Wygaśnięcie
wierzytelności
zabezpieczonej

Hipoteka

Zastaw

Ochrona ograniczonych praw rzeczowych

Do ochrony praw
rzeczowych ograniczonych
stosuje się odpowiednio
przepisy o ochronie
własności

Dziękuję za uwagę.